

MODELL HALLAND

Läkemedelsgenomgångar
för äldre på särskilt boende

VARFÖR LÄKEMEDELSGENOMGÅNGAR?

Läkemedelsanvändningen hos äldre har ökat stort de senaste två decennierna. Med nya läkemedel och behandlingsprinciper har vi större möjligheter att behandla åldrandets sjukdomar, men läkemedelsbehandling innebär också risker. 10 – 30 procent av akuta sjukhusinläggningar av äldre beror på läkemedelsbiverkningar.

Genom att regelbundet erbjuda läkemedelsgenomgångar till äldre kan läkemedelsrelaterade problem förebyggas. Halland har sedan flera år arbetat med läkemedelsgenomgångar till äldre på särskilt boende – **Modell Halland**. Syftet med genomgångarna är att genom utvärdering och omprövning optimera läkemedelsbehandlingen och därigenom förbättra hälsan och minska problem kopplade till läkemedel.

MINST EN GÅNG
VARJE ÅR

Läkemedelsgenomgångar enligt Modell Halland har nu vidareutvecklats för att kunna införas som en del i det ordinarie arbetet med äldre på särskilt boende och ska erbjudas minst en gång per år.

HUR GÖR MAN EN LÄKEMEDELSGENOMGÅNG?

Läkemedelsgenomgångarna genomförs i team bestående av läkare, sjuksköterska och undersköterska/vårdbiträde, där var och en bidrar med sin specifika kompetens. Apotekare finns tillgå på konsultbasis.

Inför läkemedelsgenomgången får den äldre tillsammans med undersköterska/vårdbiträde och sjuksköterska fylla i en skattningsskala för möjliga läkemedelsrelaterade symtom. En aktuell ordinationshandling tas fram och kompletteras med uppgifter om receptfria läkemedel och/eller naturläkemedel.

Sjuksköterska och omsorgspersonal tar reda på om det förekommer problem vid administreringen av läkemedlen, till exempel om läkemedel krossas eller delas.

Detta förarbete ökar förutsättningarna för ansvarig läkare att optimera patientens läkemedelsbehandling. Apotekare konsulteras vid behov av farmaceutiskt stöd.

Vid läkemedelsgenomgången gör läkaren, med hjälp av observationer och uppgifter från sjuksköterska och omsorgspersonal samt med vägledning av relevanta riktlinjer och rekommendationer, en bedömning av om läkemedelsbehandlingen är ändamålsenlig och säker.

- Finns rimlig och aktuell indikation?
- Är val av läkemedel och dosering lämplig med avseende på ålder och fysiologi?
- Utvärdering av behandlingseffekten
- Överväger nyttan med läkemedlet eventuella biverkningar/risk för biverkningar?
- Förekommer kliniskt relevanta interaktioner?
- Bedömning av nyttan av behandlingen i förhållande till övriga läkemedel
- Finns icke-farmakologiska metoder som alternativ eller komplement?

OLÄMPLIGA LÄKEMEDELSVAL, BIVERKNINGAR, FELAKTIG DOSERING, INTERAKTIONER, HANTERINGSPROBLEM...

Eventuella åtgärder och orsaken till dessa dokumenteras i patientjournalen. Åtgärderna ska även följas upp. Vid uppföljningen finns också möjlighet till farmaceutiskt stöd.

FÖRDELAR MED SAMARBETE MELLAN PROFESSIONER

Det finns vetenskapligt stöd för att multiprofessionellt samarbete och utbildning minskar förekomsten av läkemedelsrelaterade problem. När flera professioner deltar i läkemedelsgenomgångarna ökar kunskapen om olika läkemedels effekter och problem.

Som en del i arbetet med att förbättra läkemedelsanvändningen för äldre får all omsorgspersonal regelbundet utbildning inom området läkemedel och äldre, vilket ger kunskap och stöd för deltagande vid läkemedelsgenomgångarna.

INVOLVERA FLERA PROFESSIONER APOTEKARE ÄR EN RESURS

ICKE-FARMAKOLOGISKA ALTERNATIV

En del av den utbildning som omsorgspersonalen får handlar om icke-farmakologiska alternativ till läkemedelsbehandling. Sådana alternativ kan till exempel vara: färgkontraster som förtydligar den fysiska miljön, bolltäckor, taktill massage, demensdockor och ett individuellt anpassat bemötande för att lindra oro samt minskad nattfasta för bättre sömn. Det är viktigt att diskutera icke-farmakologiska alternativ vid läkemedelsgenomgången, då det ibland är den bästa behandlingen.

FRÅGOR?

Mer information om läkemedelsgenomgångar finns på:
www.regionhalland.se/modellhalland

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Modell Halland är ett samarbete mellan
Region Halland och de halländska kommunerna

Läkemedelsgenomgångar för äldre är en del i den nationella satsningen *Bättre liv för sjuka äldre*